

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΔΑΣ

Συνιστάμενον υπό του Υπουργείου της Παιδείας ως «κατ' ἐξοχήν παιδικόν περιοδικόν σύγγραμμα, ἀληθέα παρακλόν εις τήν χάραν ἡμῶν ὁμηρείας, καί ὑπό του Οἰκουμηνικοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καί χρησιμώτατον εἰς τοσκάλας.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΔΙ' ἘΝ ἜΤΟΣ
Ἐσωτερικοῦ δραχ. 5.—Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 7
Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τήν 1ην ἐκάστου μηνός
καί εἶνε προκλήρωται δι' ἕν ἔτος.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΑΟΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΚΑΠΑΔΟΧΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΑΚΟΥ
Ἐν Ἑλλάδι: λστ. 15.—Ἐν τῷ Ἐξωτ. φρ. χρ. 0, 15
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ἐν Ἀθήναις
Ὁδὸς Αἰόλου, 119, ἐναντί Χρυσοσπηλιωτίσσης.

Περίοδος Β'.—Τόμ. 2^{ος}.

Ἐν Ἀθήναις, τήν 4 Φεβρουαρίου 1895

Ἔτος 17^{ον}.—Ἀριθ. 5

ΕΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΕΚΤΟΡΟΣ ΜΑΛΩ

[Συνέχεια ἴδε σελ. 25]

Ἄλλα τίς ἦτο ὁ ἀγοραστής ; Ἀνὴρ ; γυνή ; Ἐκ μὲν τοῦ βαδίσματος καὶ τοῦ ἀγενεῖου προσώπου ἐφαίνετο γυνή ὡς πεντηκοντοῦτις· ἐκ δὲ τῆς ἐνδυμασίας, ἀποτελουμένης ἐκ βλοῦζης καὶ περισκελίδος, ἐκ πύλου θερματίου ὡς τῶν ἡνιόχων τῶν λεωφορείων, ὡς καὶ ἐκ τῆς βραχείας μαύρης καπνοσύριγγος, ἣν εἶχεν ἀείπον ἐν τῷ στόματι, ἐφαίνετο ἀνὴρ. Ἄλλ' ὁ τρόπος μάλιστα τοῦ ἀγοραστοῦ ἦτο ἀξίος προσοχῆς ὡς πρὸς τὴν ἀνησυχίαν τῆς Πετρίνας, οὐδὲν τραχὺ εἶχεν οὐδὲ κακώτερον.

Ἐισηλθον εἰς μικρὰν τινα ὁδὸν ὁ Ἀλατόσπυρος καὶ ἡ Ἀνδρογυναῖνα καὶ ἐστάθησαν πρὸ οἰνοπωλείου. Ἐπὶ τραπέζιου τοῦ πεζοδρομίου ἐκομίσθη μίκα φιάλη μετὰ δύο ποτηρίων, ἣ δὲ Πετρίνα ἴστατο ἐν τῇ ὁδῷ ἔμπροσθεν αὐτῶν κρατούσα τὸν θυγόν της.

«Τώρα θὰ ἰδῆς ἂν εἶνε κατεργάρης», εἶπεν ὁ Ἀλατόσπυρος προτείνων τὸ ποτήριόν του πλῆρες.

Πάραυτα ὁ Παλληκαρᾶς ἐξήπλωσε τὸν τράχηλόν του καὶ διὰ τῶν λεπτῶν χειλέων του εἰσέπνευσε τὸ ἥμισυ τοῦ ποτηρίου, ἣ δὲ Πετρίνα δὲν ἐτόλμησε νὰ τὸν ἐμποδίσῃ.

«Ἐ! τί σου λέει !» ἀνεφώνησεν ὁ Ἀλατόσπυρος θριαμβεύων. Ἄλλ' ἡ Ρουκερῆ δὲν συνεμέρισθη τὴν εὐαρέσκειαν ταύτην καὶ εἶπε·

«Δέν τον χρειάζομαι νὰ μου πίνῃ τὸ κρασί μου, ἀλλὰ γιὰ νὰ σῦρη τὸ κάρρο μου καὶ τὰ δέρματα τῶν κουνελῶν.

— Ἀφ' οὗ σου εἶπα ὅτι πῶς ἔρχεται ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ζεμένος ἔς ἀμάξι.

— Τέτε ἀλλάζει.»

«Μοῦ θῆναις ἕνα φλιτζάνι ζωμιὰ γιὰ τὴν ἐρωσὴ μαι.» (Σελ. 34, στίχ. γ')

«Παλληκαρᾶ, σὲ παρακαλῶ, εἶπεν ἡ Πετρίνα θρηνηβοῦσα, Παλληκαρᾶ μου !»

Ἄλλ' ἐκεῖνος ὑπεκρίνετο τὸν νεκρὸν οὐδὲν ἀκούων.

Ἐκ νέου συνηθροίσθησαν περὶ αὐτῶν ἀστεϊζόμενοι.

«Βάλ' του φωτιά ἔς τὴν οὐρά, εἶπε φωνὴ τις.

— Καὶ θὰ τον πουλήσῃς ἔτσι μὰ χαρά, εἶπεν ἑτέρα τις.

— Βάρα του !»

Ὁ Ἀλατόσπυρος ἦτο μανιώδης, ἣ δὲ Πετρίνα ἀπελπίς.

«Βλέπετε πῶς δὲ θὰ ἴκη, εἶπεν ἡ Ρουκερῆ, δίνω τριάντα φράγκα ἀπὸ τὴν πονηριά του φαίνεται πῶς εἶνε καλὸ

Καὶ ἡ ἐξέτασις τοῦ Παλληκαρᾶ ἤρχισε καταλεκτικῶς καὶ μετὰ προσοχῆς· μετὰ τὸ πέρας αὐτῆς ἡ Ρουκερῆ ἠρώτησε τὴν Πετρίναν πόσον ἤθελε νὰ τον πωλήσῃ. Ἡ τιμὴ ἦν ἡ Πετρίνα εἶχε προορίσῃ μετὰ τοῦ Ἀλατοσπύρου ἦτο ἑκατὸ φράγκα, καὶ τόσα εἶπε πρὸς τὴν Ρουκερῆν.

Ἄλλ' ἡ Ρουκερῆ ἀνεκραύγασεν : « Ἐκατὸ φράγκα ἕνας γαϊδάρος χωρὶς ἐγγύησι ! Μὰ εἶνε ἴεροτή ! Εἴκοσι φράγκα εἶνε ὅλη ὅλη ἡ ἀξία του, καὶ πάλιν...

— Καλὰ, εἶπεν ὁ Ἀλατόσπυρος μετὰ μακρὰν συζήτησιν, θὰ τον πᾶμε ἔς τὸ γαϊδουροπάζαρο. »

Ἡ Πετρίνα ἀνεπνευσε, διότι σκεπτομένη ὅτι θὰ λάβῃ μόνον εἴκοσι φράγκα, εἶχε καταληφθῆ ὑπὸ ἀθυμίας. Ἦθ' ἦσαν εἴκοσι φράγκα ἐν τῇ ἀνεχειρίτων, ἐν ᾧ ἑκατὸν δὲν θὰ ἤρκουν κἂν εἰς τὰς κατεπειγούσας αὐτῶν χρείας.

«Δῆλα δὴ ἂν θελήσῃ νὰ ἴκη τώρα», εἶπεν ἡ Ρουκερῆ.

Μέχρι τῆς κηλιδιωτῆς πύλης τῆς ἀγορᾶς ἠκολούθησε τὴν κυρίαν του πειθῆνιος· ἀλλ' ὅτε ἔφθασαν ἐκεῖ, ἐστάθη καὶ ἐπειδὴ ἐκεῖνη ἐπέμενε ὁμιλοῦσα καὶ ἔλκουσα αὐτόν, ἐξήπλωθη ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

Ο έμπνευσμένος ποιητής, δασις με τόνον ένθουσιασμόν και τόσην έξαρσιν έψαλλε τὰ εθνικά-κονείρα και την δόξαν της Πατρίδος, δασις με τόσην περιπάθειαν και με τόσην συγκίνησιν εξύμνησε τὰ ιδεώδη της νεότητος, την προς τούς δυστυχείς της γής συμπάθειαν και τον ύπερ των ταπεινών οίκτον, δέν εύρίσκειται πλέον εις την ζωήν. Ο Αχιλλεύς Παράσχος εξέπνευσε την 26 Ιανουαρίου.

Η κηδεία του έγινε δημοσία δαπάνη, είνε δέ τούτο ένδειξις τιμής, διότι η Πατρίς μόνον τὰ εκλεκτότερα, τὰ ένδοξότερα της τέχνα κηδεύει δι' ιδιικών της φροντίδων. Έπρεπε να ήτο δυνατόν ν' ανοίξη τούς οφθαλμούς του ο ποιητής, ο οποίος κατά τὰ τελευταία έτη αυτού ένόμιζε τον εαυτόν του εγκαταλειμμένον και λησμονημένον, έπρεπε ν' ανοίξη τούς οφθαλμούς του, δια να ίδη κατά χιλιάδας τούς θαυμαστάς του, προέμποντας αυτόν εις την τελευταίαν του κατοικίαν, ύπο τας κυπαρίσσους του νεκροταφείου. Είς κύματα πυκνά παρηκολούθουν άνδρες, γυναίκες και παιδιά τὸ φέρετρόν του τὸ ανθοστόλιστον, τόση δέ ήτο η προς τον απερχόμενον εθνικόν ποιητήν αγάπη, ώστε πολλοί εκ των

συρρουσάντων εις την οίκίαν του, έλαβον εκ των επί του νεκρού του έσπαρμένων άνθων, τινές δέ και εκοψαν τρίχας της κεφαλής του όπως διαφυλάξωσιν αυτάς ως ιερά ένθύμια, ως πολύτιμα κειμήλια.

Τοιουτοτρόπως τιμώνται όσοι τιμήσουν την Πατρίδα των. Οι ποιηταί δοξάζουν τὸ έθνος των, όσον και οι ήρωες. Δια τούτο τὰ όνόματα του Αίσχύλου και του Σοφοκλέους και του Αριστοφάνους είνε τόσον ένδοξα όσον και του Μιλτιάδου και του Λεωνίδα και του Θεμιστοκλέους. Ο ποιητής εκφράζει τί αισθάνεται η ψυχή του έθνους, οτι σπαρταρά εις τας καρδίας όλων, αλλά δέν είνεμπορεϊ ν' αναβή εις τὰ χείλη όλων, αυτό τὸ εκφράζει ο ποιητής, τὸ εκφράζει με δύναμιν, με χάριν, με εμπνευσιν' ο ποιητής λοιπόν, ο αληθής και γνήσιος, είνε αντίπρόσωπος της ψυχής του έθνους.

Τοιούτος ποιητής υπήρξεν ο Αχιλλεύς Παράσχος, τὰ δέ ποιητικά του δάκρυα είνε αληθείς αδάμαντες εις τὸ εθνικόν θησαυροφυλάκιον' διότι τὰ έργα ενός αληθοῦς ποιητοῦ είνε εθνικός πλούτος, επαυξάνων την εθνικὴν περιουσίαν, ήτις όνομάζεται δόξα. Α.Κ.

ΠΑΤΕΡΑΣ, ΜΗΤΕΡΑ
ΔΙΔΑΧΘΗΚΗ ΣΚΗΝΗ ΠΡΟΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΝ
ΠΡΟΣΩΠΑ
ΛΥΣΙΜΑΧΟΣ, 7 ετών. — ΣΑΠΩ, 6 ετών.

Τὰ δύο παιδιά βηματίζουν επί της σκηνής, κρατώντα εις τον ώμον ως τουφέκια τὸ έν όμβρέλλαν, τὸ δέ άλλο οδόνον.

ΛΥΣΙΜΑΧΟΣ (διατάτων). Έν δύο! έν δύο! πρόσχε δὰ τὸ βήμα σου, Σαπώ!... ΣΑΠΩ. Κουράστηκα, καίμενος Λυσιμαχε. Δέν είμαι άγόρι εγώ να παίζω όλο τον στρατιώτη. Τι λέγεις, άφίνομε τὰ τουφέκια;

ΛΥΣΙΜΑΧΟΣ. Άς τ' αφήσωμε' βλέπω πως είμεθα ψεύτικοι στρατιώται και τὰ τουφέκια μας είνε ψεύτικα.

ΣΑΠΩ. Άν έσπάξαιμε όμως σὺ την όμβρέλλα της μητέρας κ' εγώ τὸ μπαστούνι του πατέρα, θά μας εμάλωναν' τ' αληθινά και όχι' ες τὰ ψέμματα.

ΛΥΣΙΜΑΧΟΣ. Ω, έμένα ποτέ δέν με μαλώνει η μητέρα!

ΣΑΠΩ (Με ύπερηφάνειαν). — Κ' έμένα δέν με μαλώνει ποτέ ο πατέρας!

ΛΥΣΙΜΑΧΟΣ. Τὸ λέγεις μ' ένα τρόπο σαν να θέλεις να εἰπής ότι αγαπᾶς περισσότερο τον πατέρα από την μητέρα.

Αλήθεια;

ΣΑΠΩ. Και σὺ μήν τύχη κί' αγαπᾶς περισσότερο τον πατέρα από την μητέρα;

ΛΥΣΙΜΑΧΟΣ. — Δέν άπαντᾶς ες αυτό που σ' έρώτησα. Τὸν πατέρα αγαπᾶς πλειὸ πολὺ η την μητέρα;

ΣΑΠΩ. Πές το σὺ πρώτος' ποῦν κρέκει να αγαπᾶμεν περισσότερο την μητέρα η τον πατέρα;

ΛΥΣΙΜΑΧΟΣ. Είνε τόσο καλή η μητέρα! Και όταν άκόμη μαλώνη, είνε τόσο γλυκειά η φωνή της! Ψεύρεις τὸς άγγέλους που έχουν πτερά' κάποτε βλέπω κ' εγώ ες τον ύπνο μου όταν κοιμῶμαι' αλλά οι άγγελοί που όνειρεύομαι έχουν πάντοτε τὸ πρόσωπον της μητέρας.

ΣΑΠΩ. Άν όνειρεύεσαι αυτά, θά εἰπῆ πως συλλόγισσαι περισσότερο την μητέρα από τον πατέρα.

ΛΥΣΙΜΑΧΟΣ. Θελοντας και μη θέλοντας, άφ' οὔ η μητέρα είνε πάντα μαζί μας. Την αυγή αυγή είνε κοντά ες τὸ κρεβάτι μας και περιμένει ν' ανοίξωμε τὰ μάτια μας. Μόλις εξυπνήσωμε ανοίγει την άγκαλιά της και αρχίζομε την ήμέρα με τὰ φιλιὰ της.

ΣΑΠΩ (Με συγκίνησιν). Ω, ναί! η καίμενη η μητερούλα! Θαρρώ πως έρχεται και την' νύκτα του κοιμώμασθε και βλέπει μή μας' λείπη τίποτε. Και πὸς μας περιποιείται, πὸς φροντίζει δι' όλα! Πόσο δυστυχισμένα είνε τὰ καίμενα τὰ όρρανα που δέν έχουν μητέρα!.

ΛΥΣΙΜΑΧΟΣ. Ω, εγώ αν έχανα την μητέρα, ήθελα ναπέθνησκα' εςτή στιγμή.

ΣΑΠΩ. Μά ούτε χωρίς πατέρα είνε

πορεϊ να κάνη κανείς. Ψεύρεις, πὸς κάθε βράδυ εις την προσευχή μας, η μητέρα μας παραγγέλλει να λέγωμεν: « Θεέ μου, φύλαξέ μας τον αγαπητόν μας πατέρα. »

ΛΥΣΙΜΑΧΟΣ. Ναί, αλλά λησμονείς όσα ο πατέρας μας παραγγέλλει δια την μητέρα; δι' αυτήν καίνομεν άνθοδέσμην τὰ λουλούδια τὰ όποια κόπτομεν εις τον περιπάτον. Ο πατέρας συχνά πυκνά μας λέγει: «Κυττάτε να εύχαριστήτε εις όλα την μητέρα σας.» Και έχει δικαίον. Η μητέρα όλο τὰ παιδιὰ της συλλογίζεται. Κ' έπειτα η μητέρα είνε όλο ες τὸ σπίτι, μαζί μας' ο πατέρας είνε όλη την ήμέρα έξω' έρχεται τὸ μεσημέρι και τὸ βράδυ.

ΣΑΠΩ. Μά λησμονείς γιατί είνε έξω; Πηγαίνει να εργασθῆ, να κερδίση χρήματα. Άν δέν ήτο ο πατέρας, δέν θά είχες ούτε αυτό τὸ όρασον φόρεμα που φορείς, ούτε καπέλλο, ούτε ύποδήματα, ούτε κάλτσες, ούτε τίποτε.

ΛΥΣΙΜΑΧΟΣ. Ω, τὸ ξεύρω!... ούτε σὺ θά είχες τίποτε' και η μητέρα δέν θά είνεμπορεῖς ναγοράση τίποτε δια τὸ σπίτι.

ΣΑΠΩ. Βλέπεις; χωρίς τον πατέρα είνεμπορεϊ και ν' απεθνήσκαμε από την

πειναν. Ο καίμενος ο πατέρας! Χωρίς άλλα θά κουράζεται να εργάζεται έτσι όλην την ήμέραν. Και δια ποτον εργάζεται; Δι' ήμάς. Όταν τον φιλώ, κάποτε τὸ μέτωπό του είνε βρεγμένο από ιδρώτα. Ποτέ δέν παραπονείται' και όταν του πηγαίνω τας παντοφλές του με πιάνει ες την άγκαλιά του και με σφίγγει και με φιλεί. Τι καλό που είνε τὸ φιλημα του πατέρα, και πόσο εύχαριστημένη είμαι που έχω τον πατέρα μου πατέρα!

ΛΥΣΙΜΑΧΟΣ. Περισσότερο παρ' όσο είσαι εύχαριστημένη που έχεις τὴ μητέρα σου μητέρα;

ΣΑΠΩ. Ω, όχι! Μήπως σὺ έχεις καλλίτερα να είσαι παιδί της μητέρας και όχι του πατέρα;

ΛΥΣΙΜΑΧΟΣ. Όχι! όχι! θέλω να είμαι παιδί και των δύο, Σαπώ. Τώρα αρχίζω να νοιώθω κάτι.

ΣΑΠΩ. Τι πράγμα;

ΛΥΣΙΜΑΧΟΣ. Πὸς είνε δύσκολο πράγμα να εκλέξη κανείς και να εἰπῆ ποτον αγαπᾶ περισσότερο, την μητέρα του η τον πατέρα του;

ΣΑΠΩ. Αλήθεια. Είμαι μικρά άκόμη, αλλά εἰςεύρω πως κανείς δέν μας

αγαπᾶ όσον οι γονεῖς μας. Οι φίλοι όσοι έρχονται ες τὸ σπίτι μας χαϊδεύουν κάποτε, μας λέγουν γλυκά λόγια, άλλ' αν δέν είμεθα φρόνιμοι, γρήγορα γρήγορα ζαρώνουν τὰ φρύδια τους' έν φ και κακοί να είμεθα, τὰ μάτια του πατέρα και της μητέρας λέγουν πὸς μας αγαποῦν και την στιγμή άκόμη που μας μαλώνουν.

ΛΥΣΙΜΑΧΟΣ. Και τί χαρά που έχουν όταν είμεθα καλά παιδιὰ, όταν ακούουν να μας επαινούν, όταν παίρνωμεν άριστα!...

ΣΑΠΩ. Άν είμεθα λυπημένοι, κανείς δέν μας κατηγορεῖ όπως αυτοί. Έγὼ να σου πῶ, Λυσιμαχε, θαρρώ πως ο πατέρας και η μητέρα είνε τὸ καλλίτερο πράγμα ες τον κόσμο' κάθε παιδί έχει ένα πατέρα και μία μητέρα, έν φ είνεμπορεϊ να έχη πολλὰς αδελφάς και αδελφούς, πολλούς φίλους, πολλούς έξαδέλφους.

ΛΥΣΙΜΑΧΟΣ. Έχεις δικαίον, Σαπώ. Ο πατέρας και η μητέρα είνε καλλίτεροι από όλους, από όλους εις τον κόσμον, και' άς παρακαλοῦμεν τον Θεόν να ήμάς τους φυλάττη υγιείς και τούς δύο.

[Μίμησις] ΑΙΜ.—ΕΙΜΑΡ.

Η ΜΕΛΙΣΣΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Ακούω δυνατές φωνές! Ποιος φωνάζει; ο καίμενος ο Γιαννάκης. Έκει πὸς τον έβαλε η παραμάννα να καθίση, εις τον ήλιο, μέσα εις τον κήπο, επέταξε μια μέλισσα επάνω του.

Θά εἰπῆρε για λουλούδια, φαίνεται, τὰ τριανταφυλλένια χειλάκια του, τὸ κάτασπρο σαν κρίνο χρώμα του προσώπου του, τὰ γαλαζία σαν ζουμπούλια ματάκια του. Ηλθε κ' εκάθισε, όχι όμως να ροφήση μέλι, αλλά ν' αφήση τὸ κεντρί της.

Γιὰ ιδέτε τον τώρα' τον καίμενο τον Γιαννάκη. Από τον πόνο εκλείσει τὰ ματάκια του, έσούφρωσε τὰ φρύδια του, άνοιξε τὸ στόμα του, και φωνάζει.

Η μέλισσα αφού έδειξε την κακία της έφυγε και ούτε την νοιάζει δια τὸ κακό που έκαμε. Είνε έντομο, δέν έχει νοῦ να συλλογισθῆ όπως ο άνθρωπος, οτι δέν πρέπει να πειράζωμεν, οτι δέν πρέπει να βλάπτωμε κανένα χωρίς αἰτία, οτι δέν πρέπει να είμεθα εις κανένα κακοί.

Ο καίμενος ο Γιαννάκης! άπαρηγόρητα κλαίει' μήν άνησυχῆτε όμως' τον άκουσε η καλή του η μαμμά και τρέχει να του βάλη γιατρικὸ εκεί που τον εκέντησε η μέλισσα' θά τον πάρη εις την άγκαλιά της και με τὰ φιλήματα και με τὰ χείδια της θά τον κάμη να λησμονήση τον πόνο του.

